

Pohjanlahden lohikantojen tila

Rovaniemi
18.5.2005

Jaakko Erkinaro
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

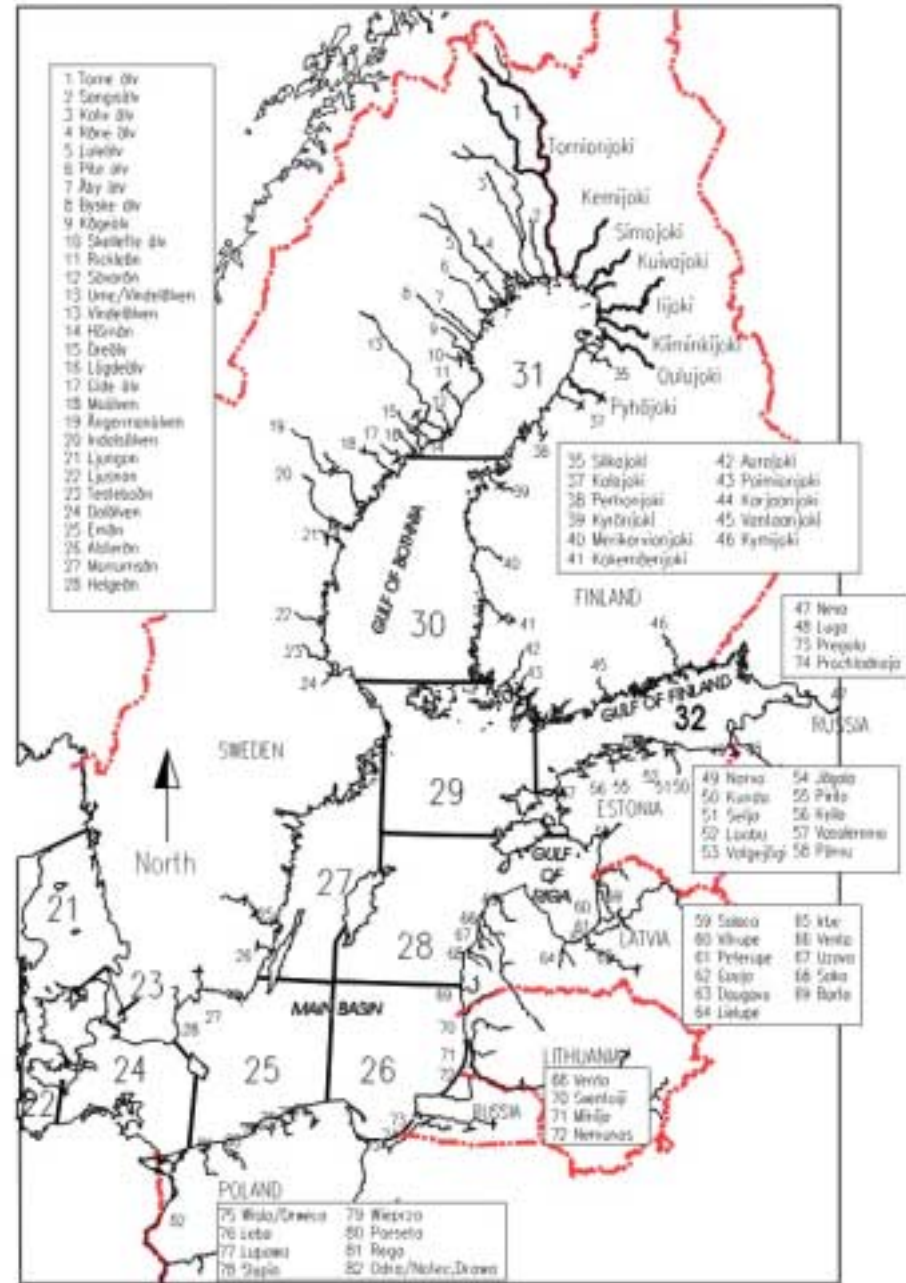

I tämeren lohjoet

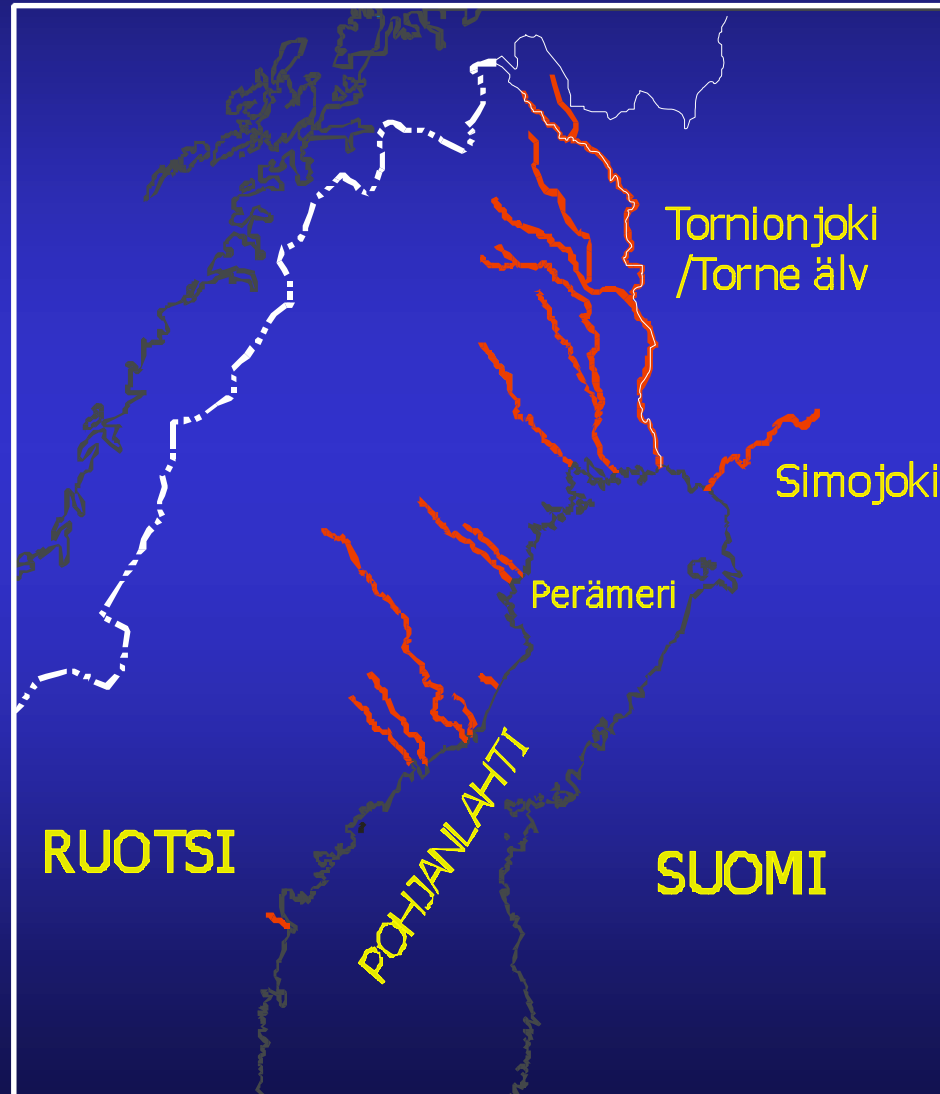
Suomessa:

- ennen 20-30
- nyt 2 (+)

Pohjanlahdella jäljellä 13 kutujokea 50:stä

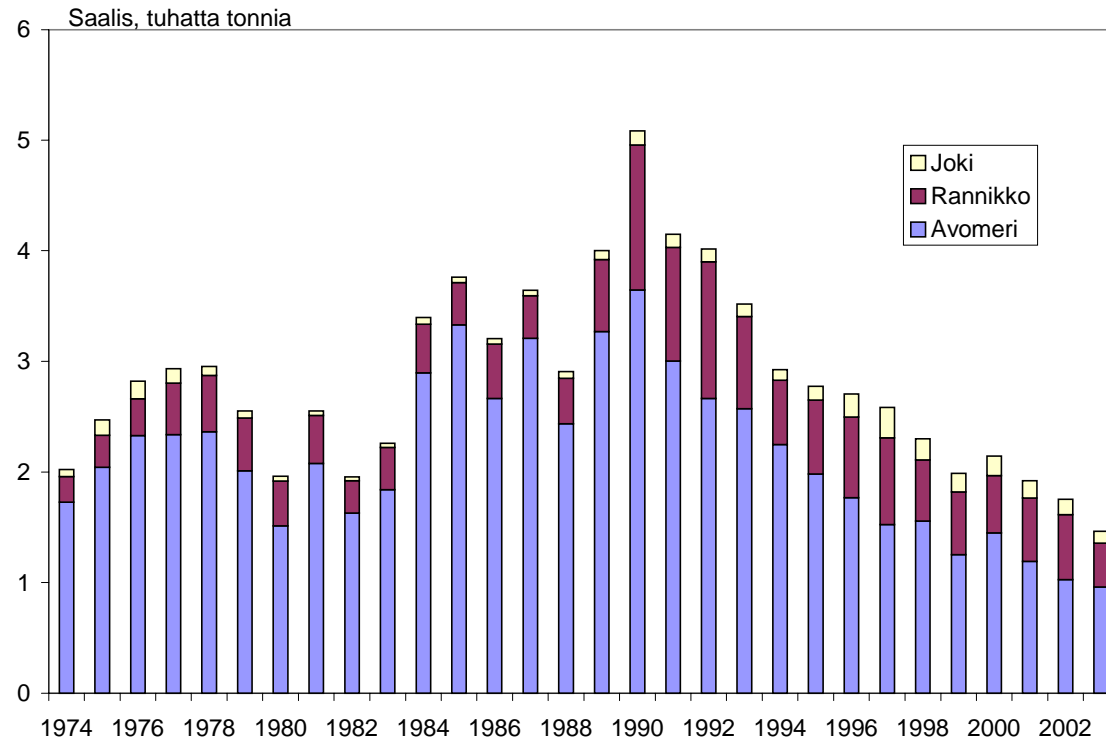
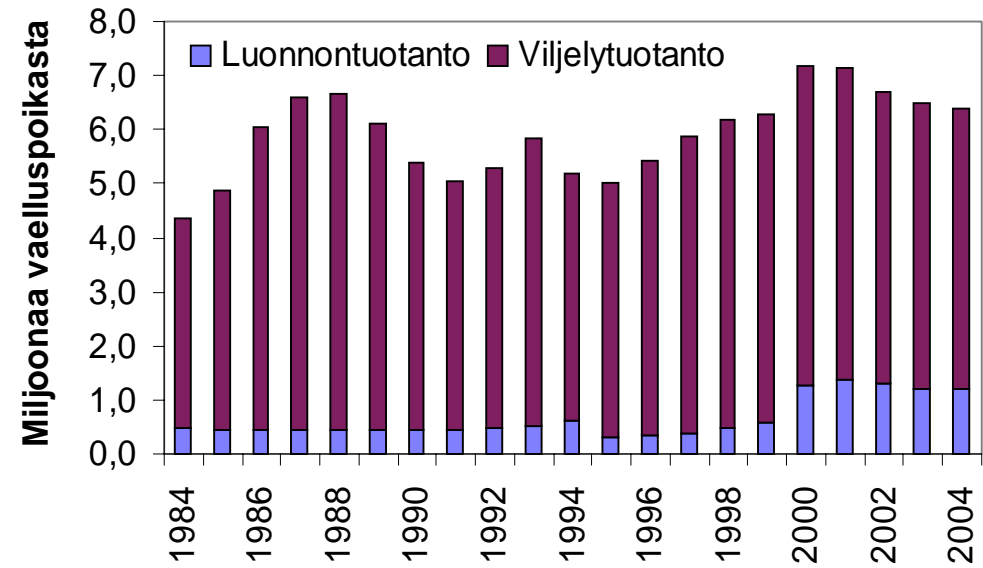
Lohikantojen tuhoutumisen/heikentymisen syitä

- Elinympäristön laatu
 - jokien patoaminen
 - jokien perkaus,
pohjan liettyminen
- Veden laatu
 - rehevöityminen,
happamoituminen,
myrkyt

Liikakalastus !

Poikastuotanto

Lohisaaliit

Kuka ja missä lohta saa kalastaa?

Virkistyskalastaja

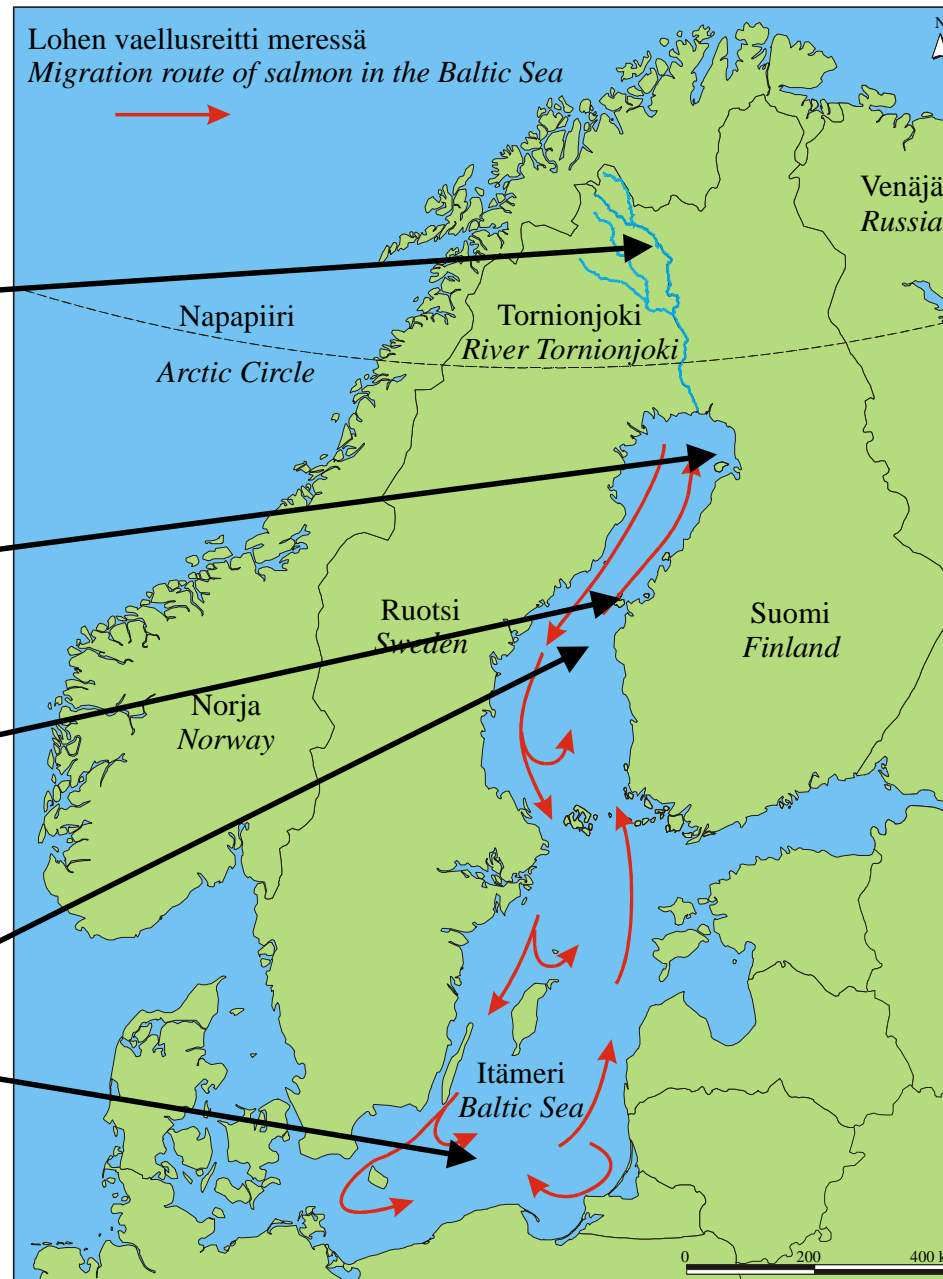
Kotitarvekalastaja

Sivuammattikalastaja

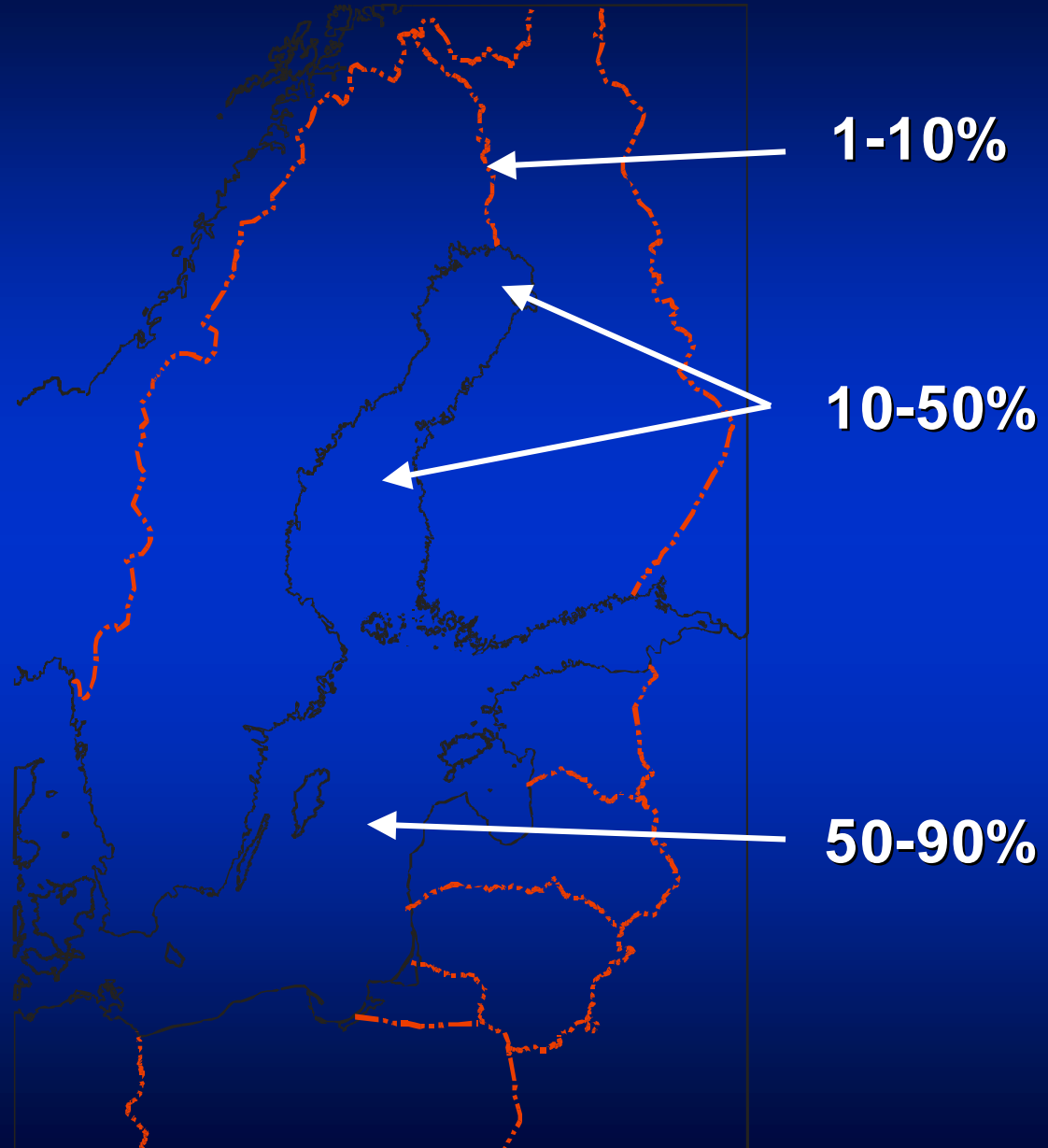

Pääammattikalastaja

**Enemmistö
kalastetaan
Pääaltaalla,
esimerkkinä
Tornionjoen
lohi**

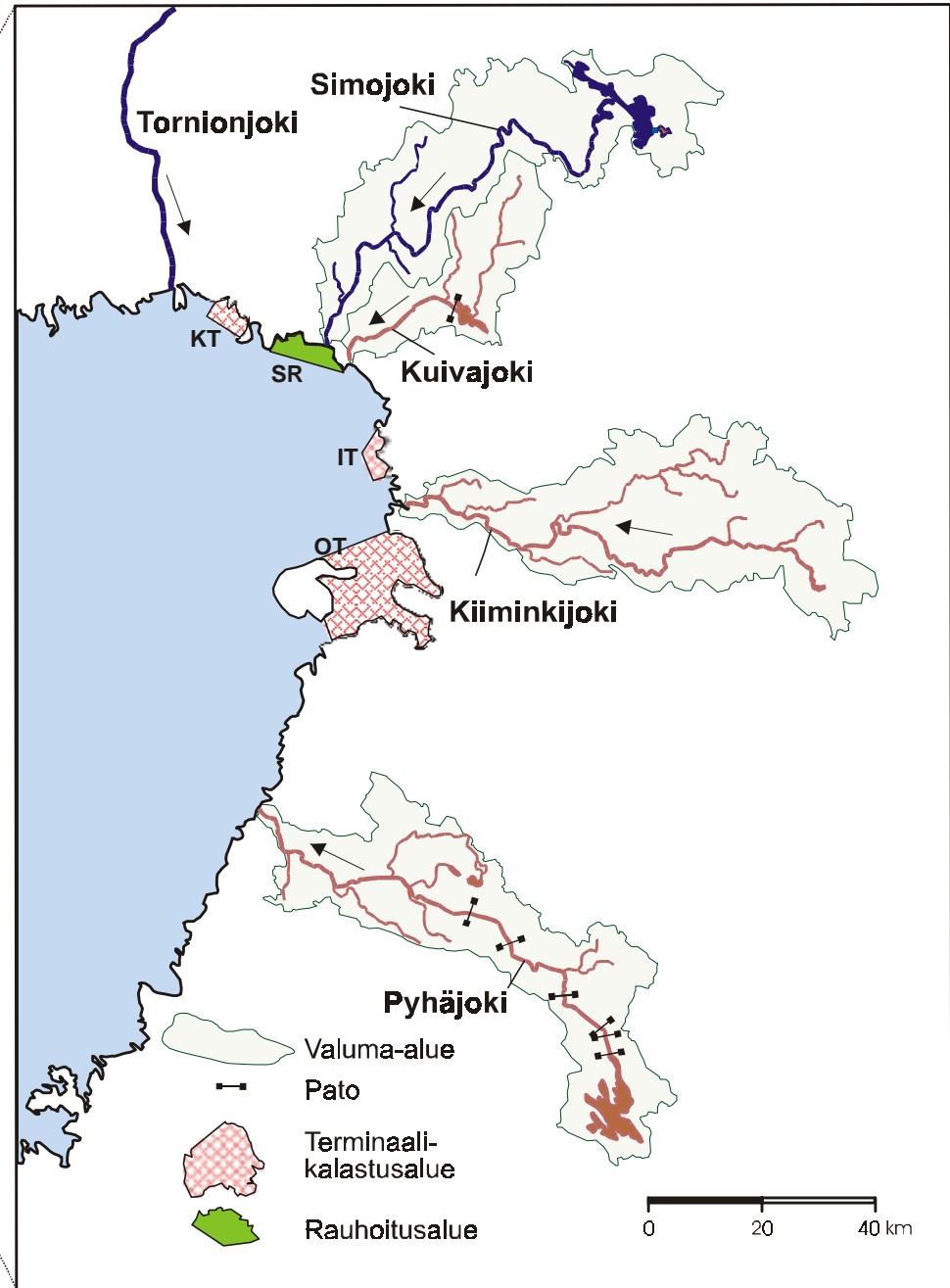
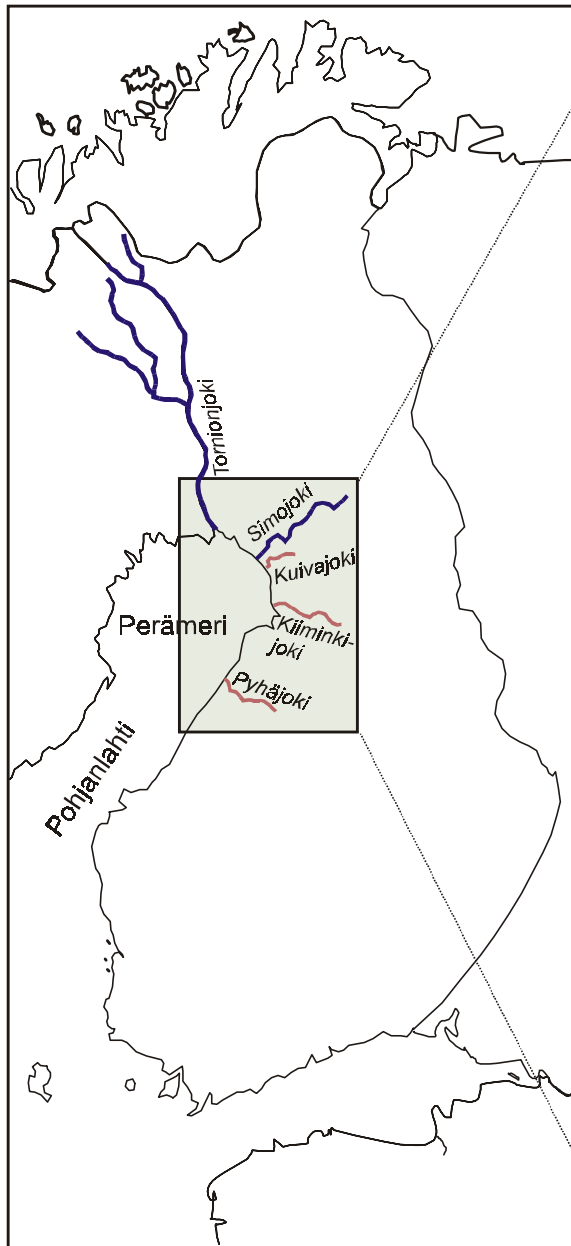

Salmon Action Plan (SAP)

Itämeren kansainvälisen kalastuskomission lohikantojen elvytysohjelma 1997

- Luonnontuotanto turvattava, kantojen tuhoutuminen estettävä
- Tavoitteena saavuttaa 50% potentiaalisesta luonnon smolttituotannosta vuoteen 2010 mennessä
- Kotiutetaan lohikantoja potentiaalsiin jokiin
- Säilytetään lohenkalastus mahdollisimman tehokkaana, vain välttämättömät säätelytoimet

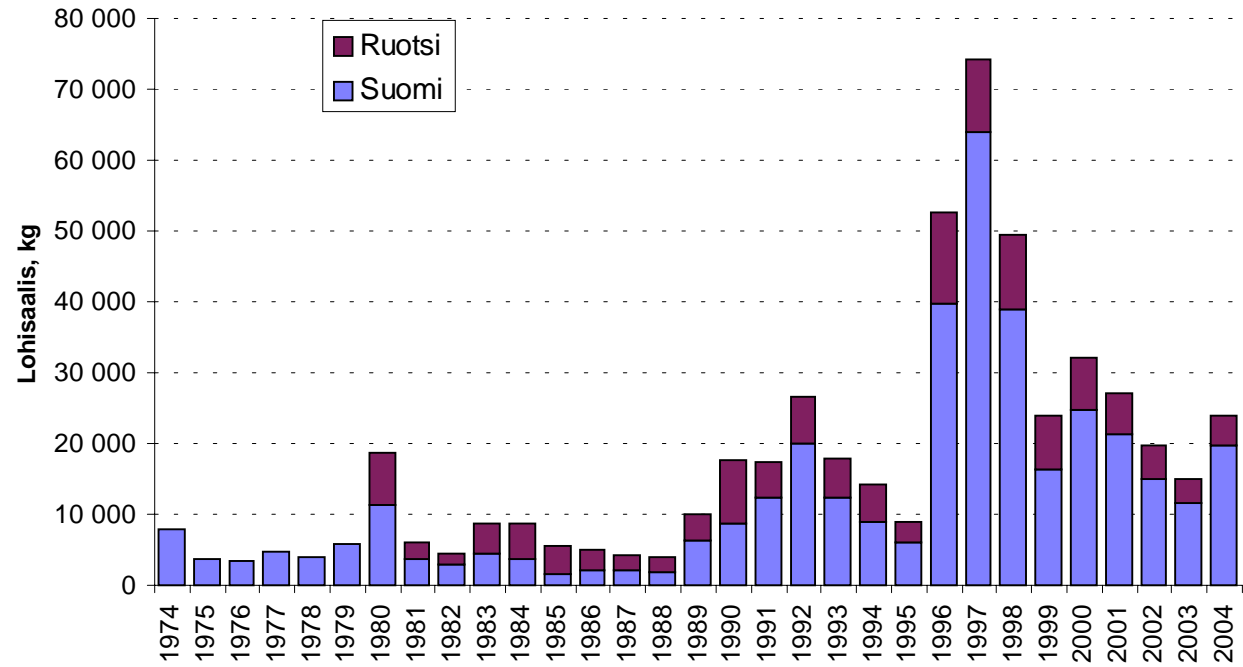
Lohikantojen elvyttäminen/kotiuttaminen

- Istutukset
- Kalastuksen säätely
- Elinympäristön kunnostukset

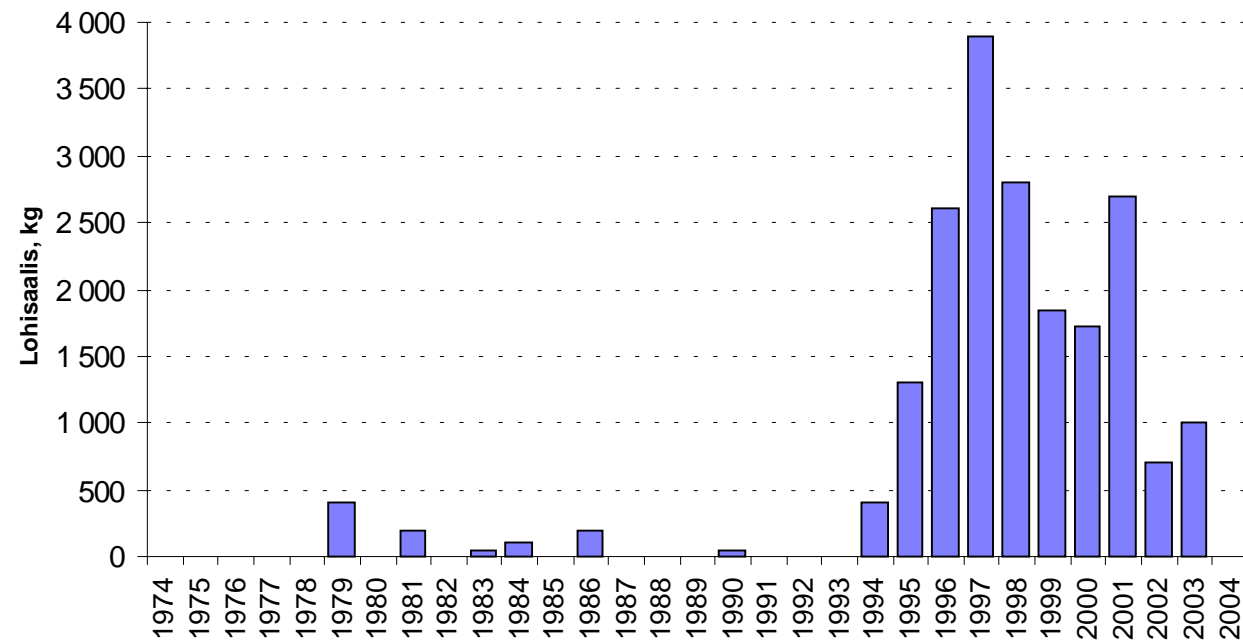

Seuranta

Tornionjoki

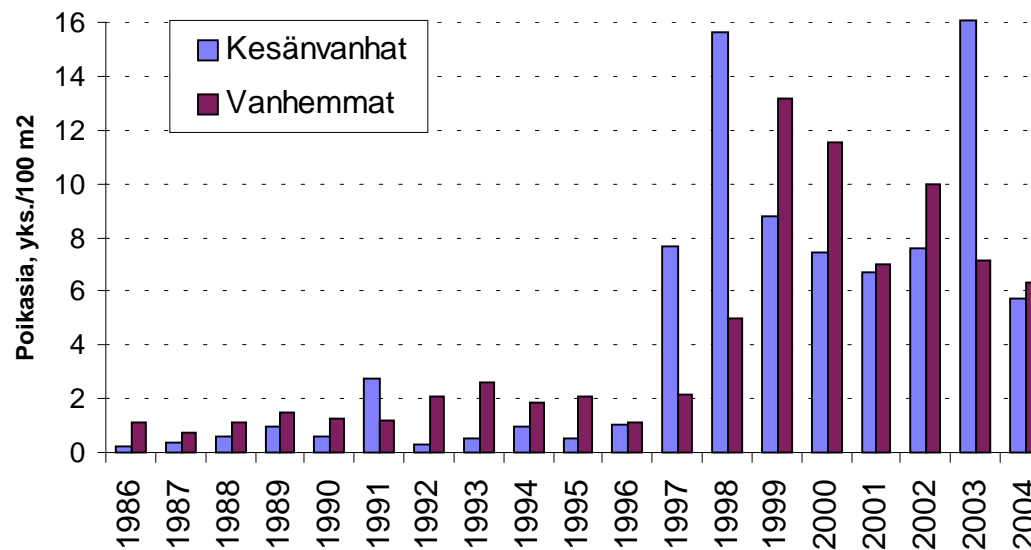
Simojoki

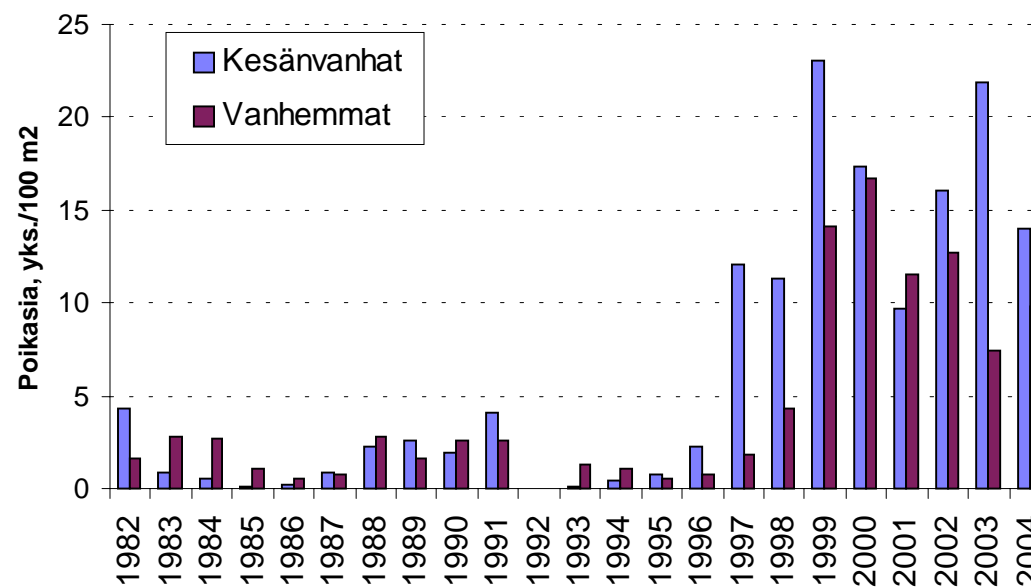

Poikastiheydet

Tornionjoki

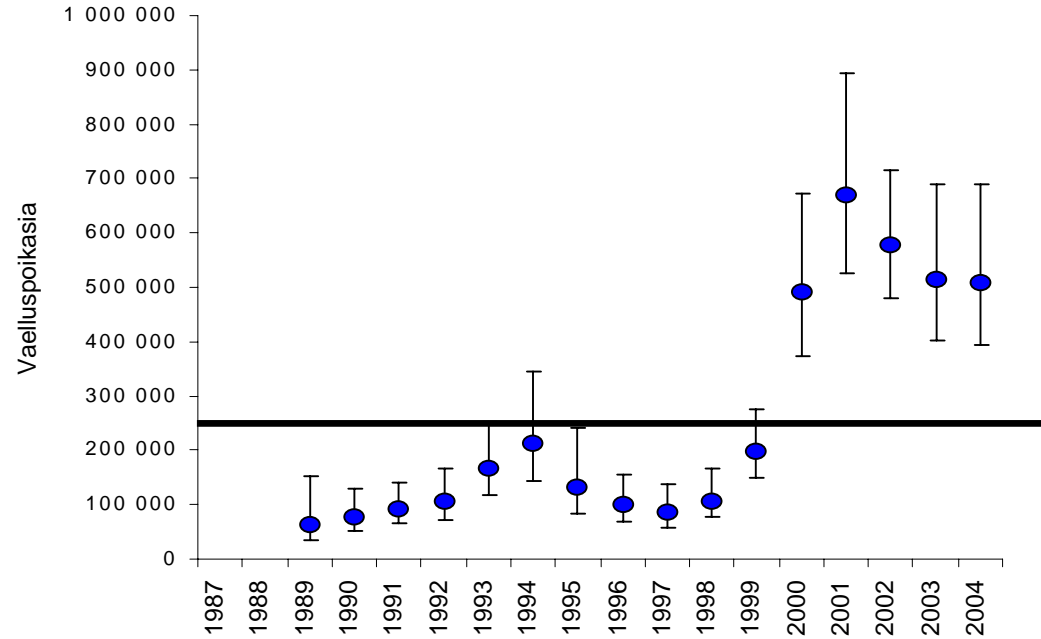
Simojoki

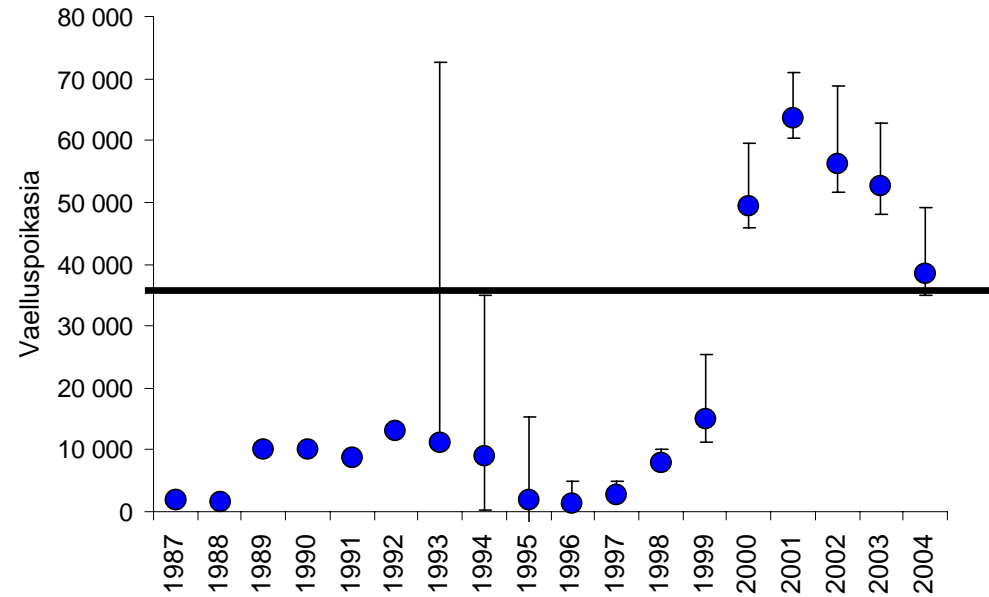

Vaellus- poikaset

Tornionjoki

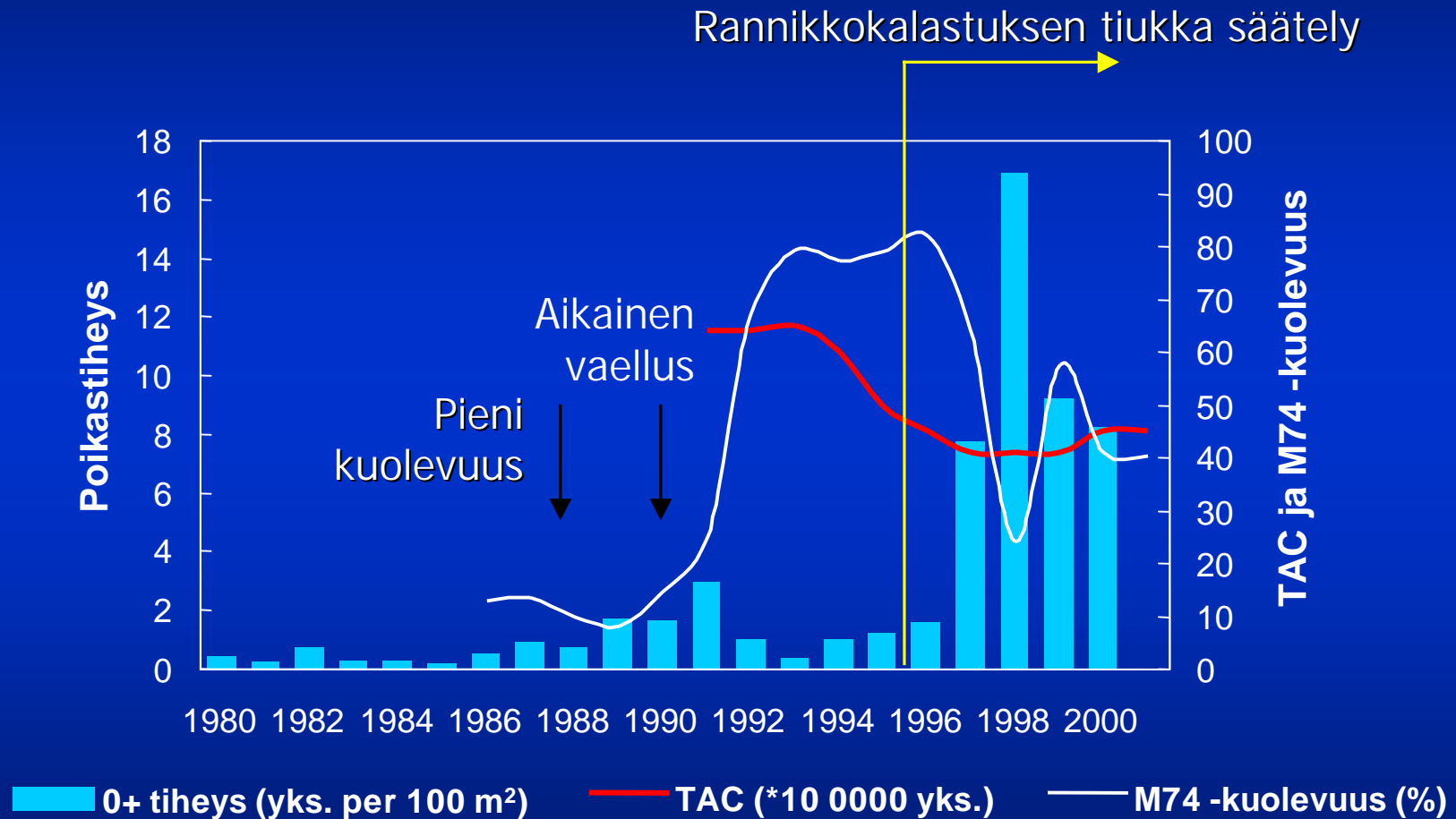

Simojoki

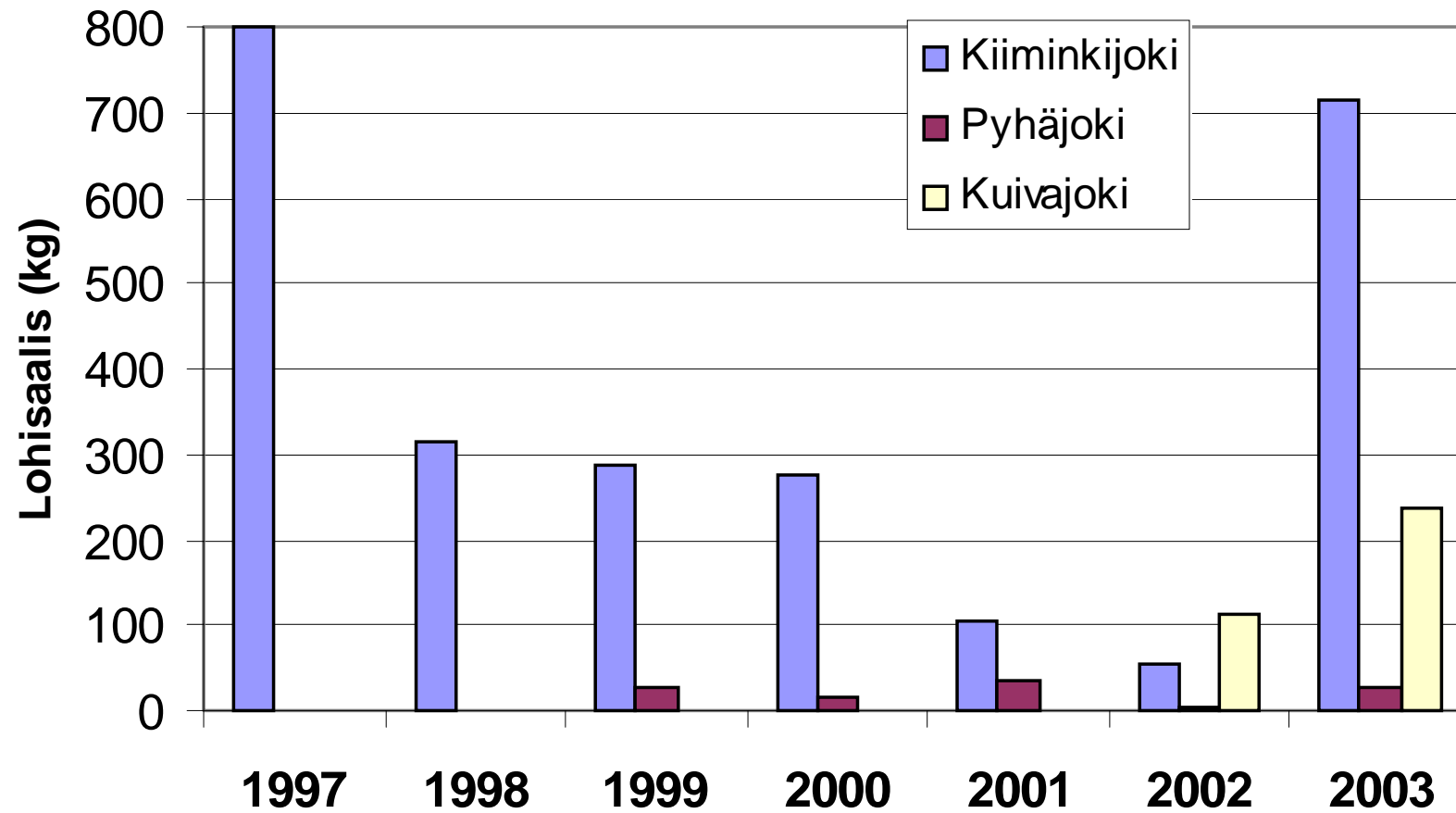

Perämeren luonnonkantojen viimeaikainen kehitys

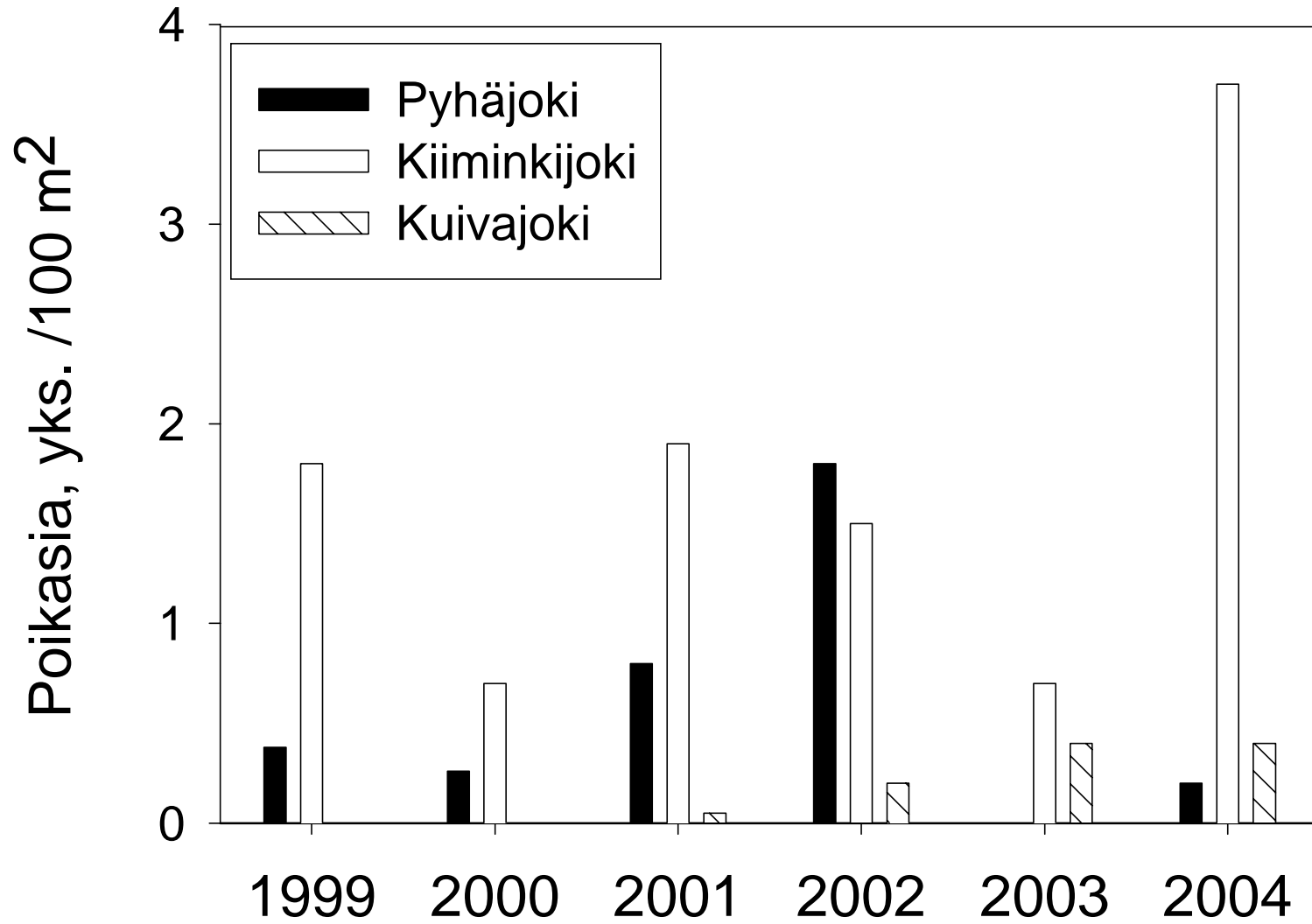

Potentiaalisten lohijokien lohisaalis

Luonnonpoikaset

Lohikannan palauttamisen tila potentiaalisissa lohijoissa

- vähän jokeen nousevia ja kutevia emokaloja
 - vähän luonnonkudusta peräisin olevia poikasia
-
- + lohia on noussut jokeen ja kutemaan
 - + mädistä kuoriutuu poikasia
 - + luonnonpoikaset ja jokipoikasisukkaat kasvavat hyvin

Kaikki istukkaat eivät ole samanlaisia

Luonnonlohi

Istukaslohi

Tuki-istukas

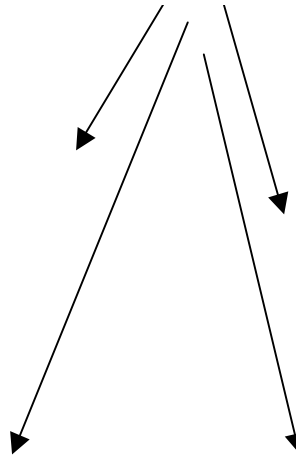
Velvoiteistukas

Kotiutusistukas

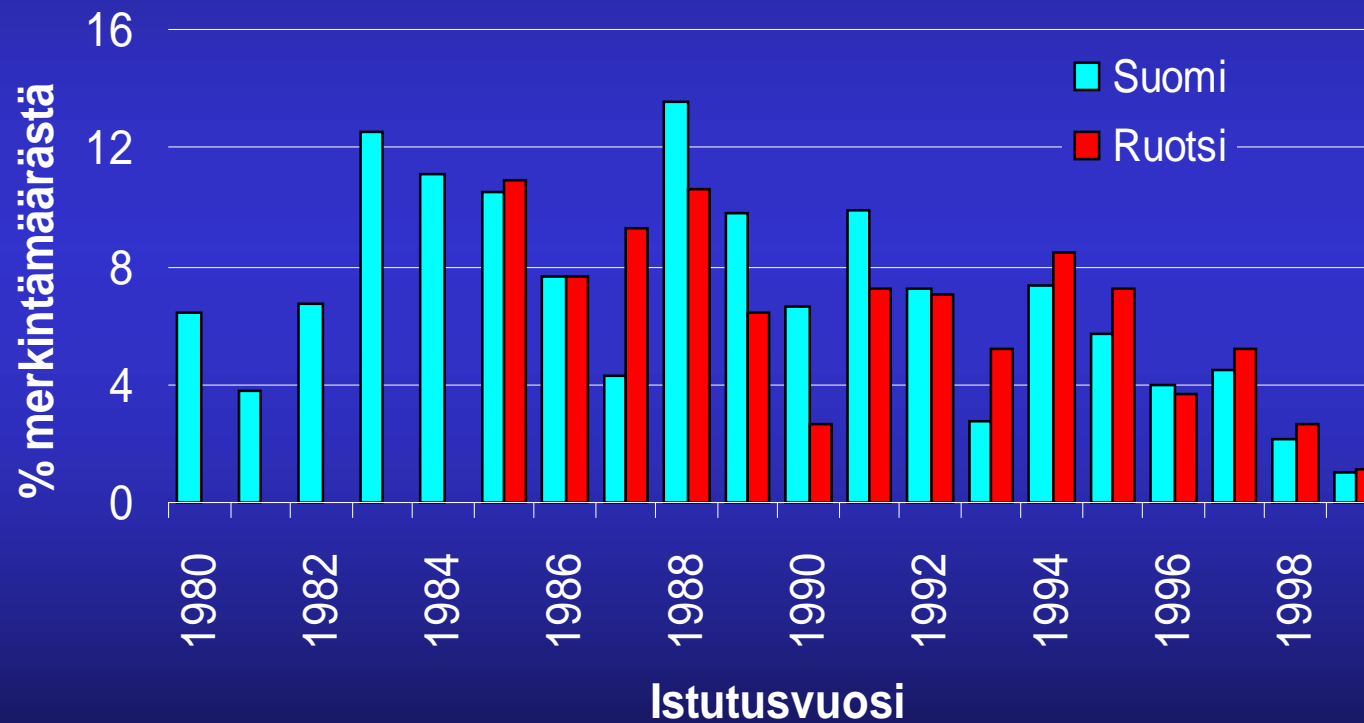

Kalastusistukas

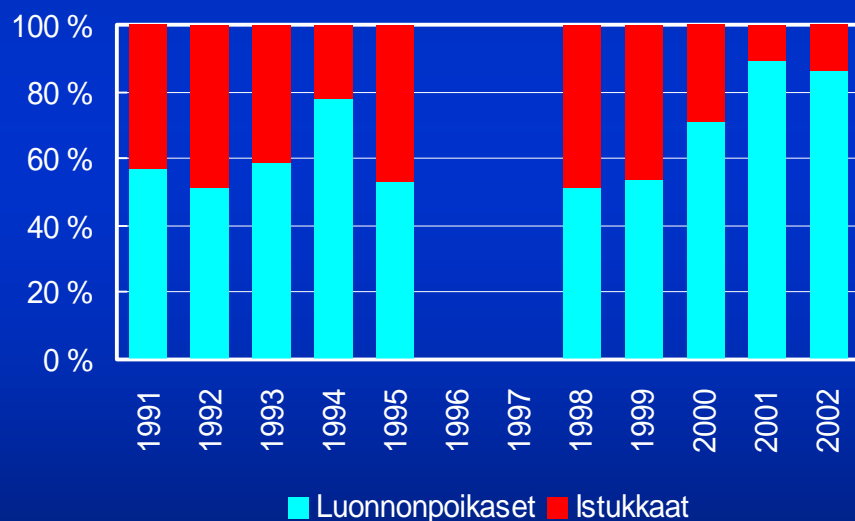
Istukkaista yhä vähemmän havaintoja

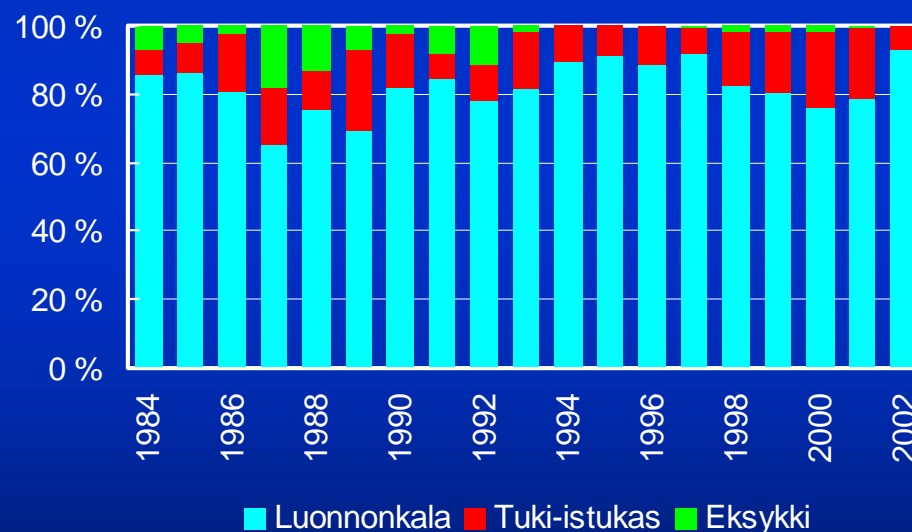

Istukkaat menestyvät luonnonkalaa heikommoin

Tornionjoen poikasvaelluksessa:

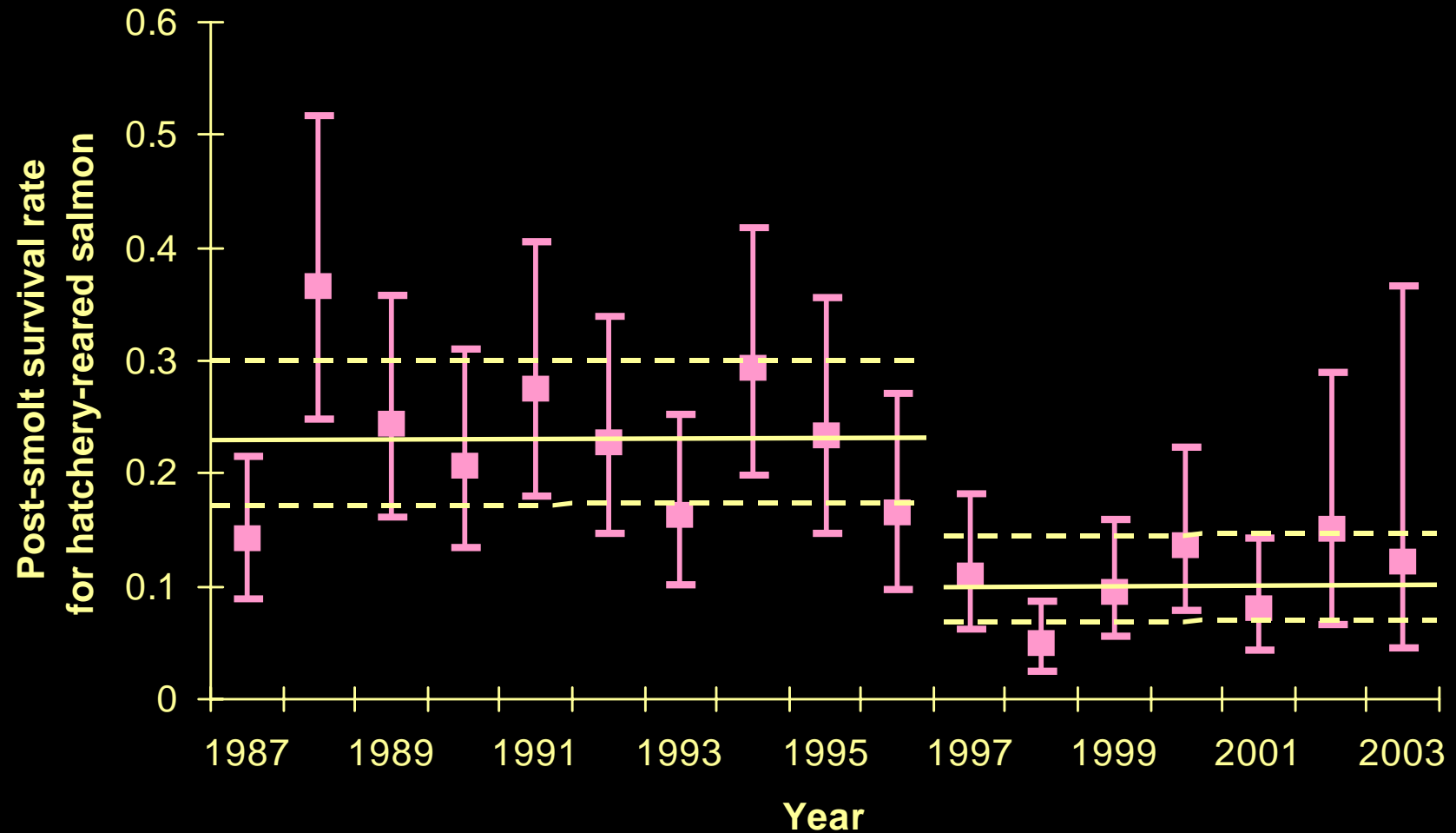

Tornionjoen nousukaloissa:

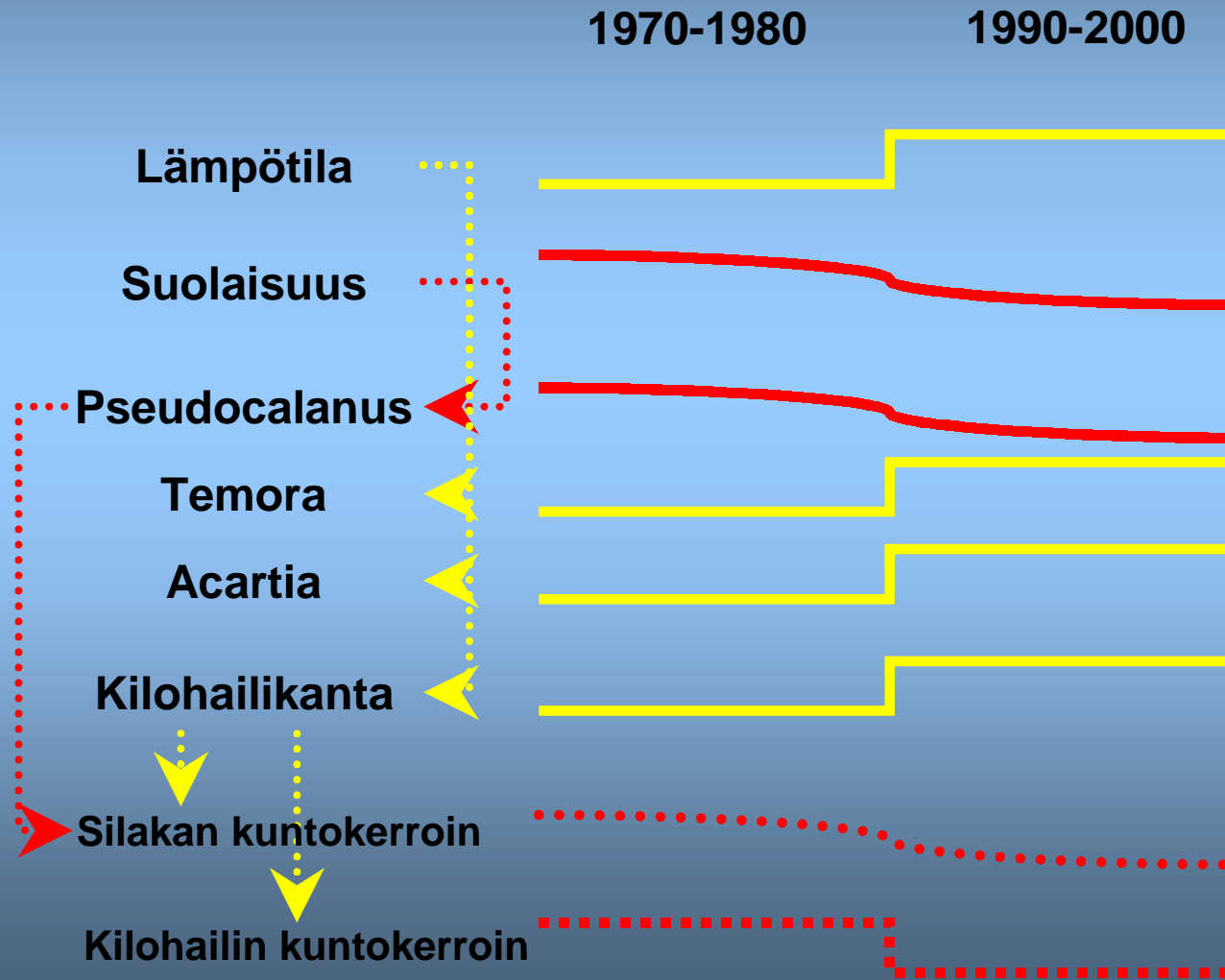

Post-smolttien eloonjäänti

Yksinkertaistettu Itämeren ekosysteemimalli

Luonnonlohien osuus (%) Itämerellä

	->96	1999	2000	2002	2003	2004
Etelä-Itämeri	10-20			47	61	70
Ahvenanmaa	10-20		43	69	76	70
Selkämeri	10-20		33	40	76	68
Perämeri	10-20	22	36	43	52	26
Kemijoen terminaalialue				53	63	

ISTUTUSTEN TULOKSELLISUUS

	Istutuskustannus	Tuottajahinta
	€/saaliskg	€/kg
1990	2	4
2000-I	10-15	<3

DIOKSIINI

- FIN & SWE, poikkeuslupa ainakin 2006 loppuun
- 2004 EU-päätös: max. 4.4 kg, 73 cm
- esim. Tanska kalasti 2004-05 isoja rehuksi!!
- Jatkossa...?

Lohijokien tuotantopotentiaali?

ICES 2002:

- Potentiaaliarviot todennäköisesti liian pieniä
- Potentiaalit arvioitava uudelleen
- Tavoitetasoa (50%) korotettava

Tavoitetasoa korotettava?

- Jokien tuotanto tehokkaampaan käyttöön
- Kalastuskuolevuus pienemmäksi
 - ➔ Enemmän luonnonlohta
 - ➔ **Lohisaaliit kasvavat myös merellä**

IBSFC 2002:

- Kalastuksen painopiste

Sekakantakalastus avomerellä

Kanta- ja ryhmäkohtaisempi kalastus
rannikolla

- Terminaalikalastus ?
- Valikoiva kalastus?

Uusia kotiutusjokia Pohjanlahdelle?

Valjastetut

Kemijoki

Iijoki

Oulujoki

...?

Alajuoksultaan valjastamattomat

Perhonjoki

Merikarvianjoki

...?

Oulujoen

Merikosken kalatie 2003

- **Toimii!**
- **Asennemuutos!?**
- **Mitä kaloilla tehdään?**
- **Seuraavat kalatiet?**

Lohipolitiikan suunta?

- Hyödyntäminen - suojelu
- Elinkeinokalastus - matkailukalastuselinkeino
- Villi - viljelty
- Catch & Release - Catch & Kill
- Ruoka - elämys